ಪುಟ್ಟಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No (R) 4787
ನಮೂದಿಸಿದ Date.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ಏನೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—What is the factor that the Government take into consideration while imposing section 144 ?

Sri H. S. RUDRAPPA.—That section will be applied only where we scent some trouble. On account of cow slaughter if there is any breach of peace this section will be applied.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—How can that be applied when this Act is not in force ?

Sri H. S. RUDRAPPA.—That will be applied when we apprehend breach of peace.

Sri F. H. MOHSIN.—What is the idea in prohibiting cow slaughter ? Does it not injure the feelings of those who are accustomed to eating flesh of cows and buffaloes ?

Mr. SPEAKER.—That is a matter of opinion.

Sri F. H. MOHSIN.—What is the idea behind it ?

Mr. SPEAKER.—That is a matter of opinion.

Sri F. H. MOHSIN.—I want to know the idea of Government in prohibiting cow slaughter on certain days.

Sri H. S. RUDRAPPA.—We have not prohibited it; why should he presume so ? That is only a request made by some Sangha.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—Will the Government consider the question of extending this legislative enactment to other parts of Mysore ?

Sri H. S. RUDRAPPA.—I have answered this question already.

Check on the Spread of Leprosy.

Q.—1820. Sri G. B. SHANKAR RAO (Hirekerur).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the steps taken to attend to the people suffering from leprosy in Dharwar, Belgaum, North Kanara and Bijapur districts;

(*b*) whether the Government is aware that there is a leprosy hospital at Ron;

(*c*) whether they are aware that it is not fully equipped and if so, whether they will take action to equip it fully;

(*d*) whether the Government is aware that the incidence of leprosy is more in Hyderabad Karnatak area than in other parts of the State;

(*e*) if so, the steps taken to arrest the spread of this disease and to cure the same ?

A.—Sri R. M. PATIL (Minister for Health).—

(*a*) A Leprosy Clinic which had been sanctioned at Ron has now been ordered to be shifted to Gajendragad and opened. The incidence of Leprosy in North Kanara district has not been surveyed and the disease is endemic there.

(*b*) It was sanctioned by the Bombay Government. But it had not been opened.

(*c*) The first part of the question does not arise It is shifted to Gajendragad. Steps will be taken to equip well.

(*d*) A survey of the area is proposed to be taken up to assess the incidence of leprosy. Till then it is not possible to affirm or deny this statement.

(*e*) It is proposed to open more leprosy clinics at Raichur, Bidar and Gulbarga and to encourage voluntary agencies who have undertaken the treatment of leprosy cases.

Sri R. M. PATIL.—In addition to the printed answer to clause (*a*) of the question I wish to add some more information which is required. As regards the treatment of lepers, in Bombay Karnatak area more so in Belgaum, there are two private agencies one is at Sankeswar the main hospital is Silver Jubilee Leprosy hospital and another is Kushta Nivaranakendra at Gokak and the third one is at Hindalgi. These three institutions are attending to the lepers and Government is aiding so far as Belgaum District is concerned. As regards Dharwar there is recently a clinic opened at Gajendragad instead.

(SRI R. M. PATIL)

of at Ron where it was sanctioned by Government of Bombay and which was not opened. On 21st March 1958 this clinic has been opened. As regards Bijapur I may add one thing; recently a clinic was opened at Ilkal in addition to the district leper asylum at Bijapur which is a private agency aided by Government too. These are the institutions which are catering to the needs of the lepers. So far as North Kanara is concerned there is no instance of leprosy brought to the notice of the Government.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—May I know whether a Medical Officer is posted to the leprosy clinic at Gajendragad?

Sri R. M. PATIL.—Yes, he has been posted.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—May I know the reasons for shifting the leprosy clinic which had been sanctioned at Ron to Gajendragad?

Sri R. M. PATIL.—Perhaps Bombay Government thought that the incidence of leprosy was more at Ron whereas it was not so. Ultimately on enquiry it was found that Gajendragad was in need of a clinic because not less than 600 lepers were in Gajendragad. Therefore Gajendragad has been thought of as a suitable place and a leprosy clinic has been opened.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಗಜೇಂದ್ರಗಡದ ಕುಷ್ಠರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರ ನೇಮಕವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೋಷಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್ ಒಬ್ಬರು ಬೇಕು. ಅದರಬಗ್ಗೆ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಿಂದೆ ಚೆಂಪೊರರಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವರ್ಕರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಅಲ್ಲಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಟ್ಯೂಬ್ಸ್, ಔಷಧ ಮೊದಲಾದಂಥ ಎಲ್ಲ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರಬಹುದು, ಇನ್ನು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು 21ನೆಯ ಮಾರ್ಚ್ 1958ರಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಮುರನಾಳ್.—ಗುಳೇದಗುಡ್ಡದ ಜನರಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಷ್ಠರೋಗದ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯವನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

Sri R. M. PATIL.—There was a representation on behalf of the people of Guledgud but on account of the paucity of funds at the disposal of the Government, the State Government requested the Central Government to request the Gandhi Memorial Fund authorities for funds and the Central Government has been pleased to forward our request to them.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಷಾ.—ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೋಷ್ಠರೋಗಗಳಿಗೆ ಕುಷ್ಠರೋಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕದೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗವನ್ನು ನಿತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಬದರೆ ಪಹರುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದ ಮಾತಿದೆ. ಆದರೂ ಈಗ ಕುಷ್ಠನಿವಾರಣಾ ಸಂಘದವರನ್ನು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕುಷ್ಠರೋಗದ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಈ ರೋಗಿಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮನವಿಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆ ರೋಗಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ತರುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಂಟ್ರೋಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳತನಕ ಇದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

1-30 P.M.

Sri J. P. SARWESH.—May I know whether there are already any leprosy clinics in Hyderabad Karnatak? If so, where are they located?

Sri R. M. PATIL.—At present there are no leprosy clinics in that area. It is the intention of the Government to open more leprosy clinics in Bidar, Gulbarga and Raichur. So far as the border line of Bijapur is concerned it is an epidemic area and more leprosy clinics will have to be opened in the nearest future. I can only say that Bidar will be taken up first because it is found that there is a great number of lepers in that District.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ.—ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿಪ್ಪಿಂಥ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದನ್ನೂ ಅಲ್ಲ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿಗೆ, ಉಪಚಾರವಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವವರಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈವರೆಗೂ ಯಾವ ತರಹದ್ದೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಸೇವೆಮಾಡುವಾಗ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಆಗ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜೆ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ.—ಅವರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆದದ್ದು ಗ್ರಾಂಟಿನ ಸಲುವಾಗಿ. ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಂದು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ಕುಷ್ಠರೋಗದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮೂಲಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಸರ್ವೆಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ, ಸ್ವಾಮಿ?

[No reply.]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಕುಷ್ಠರೋಗ ಇಫೆಕ್ಟೀವ್ ಆಗಿ ವಾಸಿ ಆಗಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಾಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬಂದ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿ ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ತರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಫ್. ಎಚ್. ಮೊಹಸಿನ್.—ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳನ್ನು ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾದ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ವರ್ಗ ಇದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಇದು ಕ್ಲಿನಿಕ್ಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಗಾಂಧಿ ಮೆಮೋರಿಯರ್ ರೆಪ್ರೆಸಿ ಇಕ್ವಿಟಿಯೂಷ್ಷನ್ ಏನಾದರೂ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂಟೆಗ್ರೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ನನ್ನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಆ ಇಕ್ವಿಟಿಯೂಷ್ಷನ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹಣ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏನಾದರೂ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—1958-59ರಲ್ಲಿ ಗಜೇಂದ್ರಗಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೊರರೇ ಬೇಕಲ್ಲವೇ?

Sri J. P. SARWESH.—To encourage voluntary agencies, is Government giving any aid to them?

Sri R. M. PATIL.—To some extent it is given.

Sri G. ANNA RAO.—May I know whether these clinics that will be opened will be attached to the existing hospitals or they will be located at a place where the patients will be segregated?

Sri R. M. PATIL.—If a suitable building is found outside the town or the village where there is a greater number of lepers found, that building will be selected, but if such a building is not found, then for some time at least till a building is constructed the aim of the Government is to open such clinics in the existing hospitals as it has been done at Ilkal at present.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲಾಬಾಯಿ ಹೀರಾಚಂದ್ ಪಾ.—ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳು ಒಣ ಒಣ ಯೊಳಗೆ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್‌ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Sir, I rise to a point of order. I have been getting up about a dozen times. I am right in front of the Speaker, but the Speaker has been giving chances to others who are getting up late and who are in the corners. May I know the reason why I am not catching the eye of the Speaker?

Mr. SPEAKER.—There is no point of order in this. The Hon'ble Member is sitting just in front of me. My eyes sometimes do not catch those who sit in front of me, but those who are in the corners.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನೂರ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್.—ಪ್ರಶ್ನೆಯ (d) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಟೀ-ನರಸೀಪುರ ದಲ್ಲಿ ಕನ್ಸೂರಿಬಾ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸರ್ವೆನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri R. M. PATIL.—This supplementary question relates to old Mysore area. So if the Chair permits me to give that information I shall give.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Minister possesses information it may be given.

Sri R. M. PATIL.—I know that there is one Dr. Chowdhry. He is surveying and treating the patients at T-Narsipur.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know when this survey will be taken up in Hyderabad Karnatak ?

Sri R. M. PATIL.—A Doctor was appointed to make the survey. He joined duty some time in October, but afterwards he found that the work was not suitable to him and so he resigned. We are going to make some arrangements as early as possible.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know whether this survey will be made in the entire State or in Hyderabad Karnatak area only ?

Sri R. M. PATIL.—So far as old Mysore area is concerned the spots are located. So far as Bombay Karnatak is concerned I know personally where leprosy is endemic. So far as Hyderabad Karnatak is concerned a survey is required to be made and it will be made.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is said in the reply that it is proposed to open more leprosy clinics at Raichur, Bidar and Gulbarga. May I know whether such clinics will be opened in other parts like Gauribidnur where leprosy is rampant ?

Sri R. M. PATIL.—So far as I know the arrangement in old Mysore area was that the doctor used to be given a little training in treating lepers and Government was content with that arrangement. If Gauribidnur is proved to be endemic a clinic will be established there and a doctor will be trained in order to attend on the lepers.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Is there any proposal to conduct a survey in Madras-Karnataka, *i.e.*, South Kanara and Kollegal ?

Sri R. M. PATIL.—It is known that this disease is prevailing in South Kanara and Kollegal. In South Kanara there are two leprosy asylums...

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I rise to a point of order, Sir. The answer to the question cannot be relevant . . . . .

AN HON'BLE MEMBER.—How can the Hon'ble Member anticipate the answer ?

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I know what it would be. This question does not pertain to South Kanara and Kollegal areas.

Mr. SPEAKER.—If the Member means that the supplementary question itself is not relevant, I may agree. But how can the answer be irrelevant, once the supplementary question itself is allowed ? If he says that the supplementary question is irrelevant, I can reconsider.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—That is my point of order.

Mr. SPEAKER.—No. That was not the Hon'ble Member's point of order. In fact what is happening is that sometimes the information asked for may be available with the Minister. In such a case I will allow a little bit of leniency. In fact I have allowed this so many times in the case of Sri Muckannappa as well.

Sri R. M. PATIL.—Sir, so far as Kollegal and South Kanara are concerned, there are two agencies functioning in South Kanara. They are in Mangalore and it is felt that they would not be enough to serve the rural areas. So far as Kollegal is concerned, there is no such clinic and this matter is under the serious consideration of Government and a clinic would be opened there in the nearest future.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಡಗಲಿ, ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರವರು ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಬಳಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹರಪನಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದುಂಟು. ಹೆಡಗಲಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು (ಎ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ರೋಗ ಕಡಮೆಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಂಥ ಒಂದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರ ತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಾಂಶವಿಷ್ಟೆ: ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಎಕನಾಮಿಕ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠ ರೋಗ ಟೀ.ನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಜುಬಾಜಿನಲ್ಲೂ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ, ಕನಕಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಏರಿಯಾಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಬಾಕಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲೂ ಔಷಧಿ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ರೋಗ ತಗಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂಥಾ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಮಾಡಲು ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಚೆಗೆ ಈ ಕುಷ್ಠ ರೋಗವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಲ್ಫಾನೈಡ್ ಟ್ಯಾಬ್‌ಲೆಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದರ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಡಾಕ್ಟರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏನೂ ಗುಣ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಯಾರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ರೋಗ ಅಂಟಿ ಕೊಳ್ಳದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

Sri B. D. JATTI.—Has it come to the notice of Government that tablets are supplied to all the patients who are suffering from leprosy even when they do not attend leprosy dispensaries or hospitals?

Sri R. M. PATIL.—In old Mysore area, in the dispensaries and health units, such arrangements were being made.

Dr. K. NAGAPPA ALVA.—Is it a fact that leprosy is caused by the Lepro bacilli?

Sri R. M. PATIL.—This is a question to be put to a doctor. He knows best.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ಈ ರೋಗ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೂ ನಾನಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಗೌರಿಬಿದನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹೊಸೂರು, ಮೂಡಿಗೆರೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕುಷ್ಠರೋಗ ಅಂಟಿ ಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರಿಬಿದನೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸೇರತಕ್ಕಂಥಾ ಹೋಟಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಈ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳು ಬಾರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—Is there any phased programme under the Second Five-Year Plan to control leprosy in the State or to start leprosy control centres in all the districts of North Karnatak and Hyderabad Karnatak?

Sri R. M. PATIL.—There is a phased programme. We have opened two clinics now and it is found necessary to open more clinics. In the year 1958-59, we are going to open one more clinic at Bidar.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—In reply to a supplementary put by a member the Minister was pleased to say that private agencies would be aided by the Government. May I know the nature of aid that will be given to the private agencies by the Government?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ವಾರ್ಷಿಕ ಖರ್ಚು ಏನುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರೈವೇಟು ಏಜನ್ಸಿಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಈಗ್ಗೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.